

При такова настроение на дѣтински умъ, азъ извършихъ, заедно съ единъ още другаръ, едно дѣтинско геройство, слѣдующето :

Бѣше наредено, да отивами заедно съ учителитѣ на вечерня въ църква срѣщу всѣки празниченъ день. Та и училището бѣше въ църковния дворъ на ц. св. Николая. Въ речената църква още отъ основаването ѝ бѣше се вѣвело, както и на друго мѣсто казахъ, богослужението на български езикъ, когато въ всичкитѣ други градски църкви се четеше по грѣцки. За пакостъ една вечерня, когато *пригласяхми* на псалта, даскала Златарски, видѣхъ вжтрѣ въ столната маса на псалта една грѣцка църковна книга, и ми текна на ума да я скъсамъ. Съобщихъ идеята си на близо стоящия съученикъ и я турихми въ изпълнение. Държимъ *исо* на даскала-псалта, а ржцѣтѣ ни почнахъ разорителното дѣло, безъ да ни съгледа никой. Другаря ми, ужъ по-уменъ отъ мене, взе тогива тая спокъсана книга подъ skutъ и отиде въ олтаря да скрие вещественнитѣ доказателства на прѣстѣпленieto. Но тая негова излишна прѣдосторожностъ ме издаде. Попъ Петко *ефимерията* на църквата, за пакостъ, срѣщнж укривателя туку на вратата на олтаря и го хванж върху прѣстѣпленieto отгорѣ. Слѣдъ църковний отпускъ учителитѣ и поповетѣ взехъ ни помежду си като арестанти и ни заведоха въ училището ескортирани отъ цѣлия ученически хоръ, гдѣто и веднага се започена съдебното слѣдствие. — Азъ не съмъ я скъсалъ, казваше другарьтъ ми; азъ я взехъ отъ Х. Пандели, само за да я занеса въ олтаря. — Азъ не съмъ я скъсалъ, а той я взе да я носи въ олтаря, незнамъ защо, думахъ и азъ за оправданието си. Но вещественното доказателство на прѣстѣпленieto бѣше на лице; то се хвана въ ржцѣтѣ ни, отричанието не ползуваше.

— Бе, хей глупци и безумници — крѣщѣше попъ Петко върху ни, — какво ви вади очитѣ грѣцката книга; нали виждате, въ църква четемъ български; а на тая книга чете само владиката, когато служи въ олтаря; ами не помисляте ли, ако бѣше утрѣ дошелъ да служи владиката, и поиска книгата, и я види на тоя *галъ*, какъвъ *джованъ* да му давами, ако не бѣхми я сега видѣли? Казвайте де? защо я скъсахте? гиди *такива* и *онакива*, викаше справедливо разгнѣвенъ попъ Петко, и поиска тѣлесното ни наказание.